

31.270/II/PF

**Betreft: Administratie der Directe Belastingen
Niet-toepassing van de taalwetten tijdens de evaluatieprocedure**

Ter zitting van 6 juli 2000, hebben de verenigde afdelingen van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht (VCT) een onderzoek gewijd aan een klacht die door een ambtenaar van uw departement werd ingediend tegen het feit dat de taalwetten niet zouden zijn nageleefd bij de evaluatieprocedure.

De toestand is de volgende.

Mevrouw [...], een assistent financiën van een fiscaal bestuur, van rang 30S1 bij de administratie der Directe Belastingen, van de Franse taalrol, werd geëvalueerd door een eerstaanwezend inspecteur van een fiscaal bestuur, van rang 10, van de Nederlandse taalrol.

Bovendien verliep het evaluatiegesprek in aanwezigheid van de Nederlandstalige ambtenaar-evaluator, die niets heeft gezegd, en van een gewestelijk directeur van een fiscaal bestuur, van rang 13S2, die op de tweetalig Nederlandse taalrol staat ingeschreven, en die, als enige, het woord heeft gevoerd.

Gezien het feit dat de betrokkene geëvalueerd werd door twee Nederlandstalige ambtenaren, waaronder één tweetalige, gewaagt zij van een schending van haar basisrechten, meer bepaald van het recht om geëvalueerd te worden door een ambtenaar van haar eigen taalrol.

Per brief van 16 december 1999 heeft de VCT u terzake om aanvullende inlichtingen gevraagd. Op die vraag is tot op heden geen antwoord gekomen.

Bijgevolg gaat de VCT ervan uit dat de uiteengezette feiten vast staan.

*
* *

Het koninklijk besluit van 7 augustus 1939, gewijzigd door dat van 6 februari 1997, organiseert de evaluatie van de loopbaan van de Rijksambtenaren. Het bepaalt dat het bestuur, met het oog op de evaluatie van elke ambtenaar een individueel evaluatiedossier samenstelt. Dit dossier bevat o.a. een individuele evaluatiefiche waarop het feitenrelaas of de gunstige en ongunstige bevindingen worden opgetekend die geschikt zijn om als beoordelingsgrond te dienen, alsook een evaluatierooster en een evaluatieblad.

Voor de ambtenaren van de niveaus 2+, 2, 3 en 4, is de procedure de volgende.

Twee hiërarchische chefs worden aangesteld om de evaluatie toe kennen.

De onmiddellijke hiërarchische chef vult het evaluatierooster in door naast elk evaluatiecriterium de daarmee overeenstemmende geschiktheid te vermelden en een quotering voor te stellen. Dat rooster wordt meegedeeld aan de ambtenaar en aan de tweede aangestelde hiërarchische chef.

Na kennis te hebben genomen van het evaluatierooster en van het individuele evaluatiedossier, onderhouden de twee hiërarchische chefs zich met de ambtenaar die hun zijn opmerkingen kan meedelen. Vervolgens stellen beide hiërarchische chefs de evaluatie vast: het rooster wordt bij het individuele evaluatiedossier gevoegd als bijlage bij het evaluatieblad.

*
* *

Het evaluatiedossier van een ambtenaar is een dossier dat zonder een beroep te doen op vertalers moet behandeld worden in de taal van de taalrol van de ambtenaar, d.w.z. in de taal waarin deze laatste zijn toelatingsexamen heeft afgelegd, conform artikel 39, §1, van de SWT, dat verwijst naar artikel 17, § 1, van diezelfde wetten.

Die bepalingen zijn van toepassing telkens een ambtenaar door zijn chefs wordt beoordeeld in verband met zijn dienstprestaties of zijn professioneel gedrag.

Dat betekent dat elke reglementaire procedure moet verlopen in de taal van de ambtenaar; de documenten moeten in diens taal worden gesteld en het gesprek moet in diezelfde taal verlopen.

De Raad van State bevestigt die regel in zijn rechtspraak (arrest Van Cotthem nr. 12.527 van 13 juli 1967; arrest Van de Woude nr. 14.563 van 2 maart 1971; arrest Brepoels nr. 27.428 van 16 januari 1987).

De evaluatie van een ambtenaar moet gebeuren in de taal van die ambtenaar, zonder een

beroep te doen op vertalers, na persoonlijke kennisneming door de oversten van alle stukken die verband houden met die zaak, en na de ambtenaar in diens taal te hebben gehoord. Dat veronderstelt van diegene die de ambtenaar beoordeelt een objectief vast te stellen reële kennis van de taal van de ambtenaar (een kennis dit wordt bewezen door het slagen voor een taalexamen), bij ontstentenis waarvan een wettelijk tweetalige dient op te treden. Het optreden van een wettelijk tweetalige dient echter de uitzondering te blijven, op gevaar af van de ratio legis van de taalkaders te ondergraven.

In het voorliggende geval, is de hoofdevaluator (de eerstaanwezend inspecteur van een fiscaal bestuur van rang 10) die het evaluatiedossier van de klaagster heeft opgemaakt, eentalig Nederlands. Hij bezit dus niet de voldoende kennis van het Frans die hem in staat zou stellen het werk van de klaagster objectief te evalueren. Hij heeft zich overigens niet gemengd in het evaluatiegesprek dat in het Frans is verlopen.

Alleen iemand die taal van de betrokken ambtenaar kent, kan dat wettig doen.

Het is dus een tweetalige Nederlandstalige gewestelijk directeur van een fiscaal bestuur, van rang 13, die als 2^e hiërarchische chef werd aangesteld, die tijdens dat gesprek het woord heeft gevoerd.

De VCT constateert dat het evaluatiegesprek weliswaar in het Frans is verlopen, maar dat de klaagster niettemin in eerste instantie werd geëvalueerd door een Nederlandstalige eentalige ambtenaar.

Dit is in strijd met de bepalingen van de SWT. De hoofdevaluator had tot dezelfde taalrol moeten behoren als de klaagster.

Bijgevolg acht de VCT de klacht ontvankelijk en gegrond. De evaluatie die werd uitgesproken bij miskenning van de artikelen 17, § 1, B, 1°, en 39, § 1, van de SWT, is nietig krachtens artikel 58, § 1, van diezelfde wetten.